

DÉSI HIRLAPO

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
D E S, Apaffy-utca (Voith-palota)
Telefon-szám 13.
Megjelenik minden kedden!

Főszerkesztő: RÓNAI AROSS LAJOS.
Szerkesztő: KÁLLAY ISTVÁN
Felelős szerkesztő és kiadó:
GOLDSTEIN JAKAB

Hirdetések: cm. szerint számítottak.
Előfizetési ár: egész évre 10 K.
Egyszám ára 20 fillér.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Szegény magyar vér.

Sem meglepetést, sem valami különös kebdagasztó büszkeséget nem éreztünk, amikor olvastuk a közös hadügyminiszter ország-világ előtt elhangzott nyílt beösmérését, hogy Magyarország aránylag több katonát adott a hadseregnek, mint Ausztria. Ez azt jelenti, hogy több vért ontottunk, mint amennyire a törvényes szerződés kötelez.

Nem lepett meg ez a hivatalos közlés, mert hiszen magát a tényt mindenki tudta, csak Tisza merete egyszer letagadni a képviselőház nyílt ülésén.

Nem töltött el büszkeséggel sem tudni azt, hogy a magyar vér bővebben ömlött, mint az osztrák, mert soha még magyar nemzeti szempontból hasznát nem láttuk a magyar vér záporos hullásának olyan csatákon, amiket osztrákok és magyarok közösen, nem egymás ellen vívtak. Az olyan vérontás pedig, amely nem a nemzeti vetést öntözi, nem duzzasztja a nemzeti büszkeséget, csak a hazfias fájdalmat hizlalja kövérré. Az Árpádok, Nagy Lajos, Mátyás, Rákóczi és Kossuth óta nem omlott magyar vér a magyar nagyságért, a magyar szabadságért. Pedig omlott bőségesen trónmentő magyarok vére, de elveszett mind a könnyen felejtő hálátlanság meddő homokjában.

A közös hadügyminiszter kényszerült vallomását tehát bizvást eltehetjük a szomszédunkkal századok óta folyó pörünk archivumába, vérrel írott bizonyítékul arra a nem remélt eshetőségre, ha valamikor mégis megszületné a bíró, aki ebben a pörben ítéletet hozhatna „Őfelsége, a magyar király nevében.“

Am ha már ősi magyar szokás szerint addig gyűjtjük a bizonyítékokat, mig nem magja vész az ősi familiának s utóvégre nem is lenne, aki az ítéletnek hasznát venné, hát egészítsük is ki a közös hadügyminiszter vallomását. Azt mondja a duplanémet nevű ur, hogy csak „aránylag“ adtunk több

katonát, ezt is csak azért, mert népünk „fizikailag kedvezőbb szervezetű.“

Szeretnők, ha valaki megkérdezte volna Stóger-Steiner gyalogsági tábornokot, mondja meg katonai szavára: a harctereken is csak „aránylag“ volt több a magyar katona, vagy ténylegesen több volt? Az erdélyi havasoktól a Pripjet mocsarakig, az Adriától a svájci határig és le Albániáig az első vonalakban milyen nyelven beszélnek a katonák? Nem-de nem magyarul kiabálnak e át a tőlük csak pár méternyire fekvő oroszoknak, olaszoknak, franciáknak, angolnak, szerbnek — a „monarchia“ katonái? — És mondja meg katonai szavára: a helyőrségeken, a frontok mögött is többségben vannak-e a magyar katonák? Somogy szék-városában, Szegeden, Debreczenben, Szatmáron és a többi belső magyar területen nem csupa csehül meg osztrákról beszélő, nevető katonával találkozunk-e?

Mert így azután még duplájára szökik a véráldozat, mit kötelezettségünkön fölül, magyar tékozlással, magyar uri élhetetlenséggel, csapni való magyar tempóval löktünk oda a közös oltárra, Ha aránylag több katonát adtunk és aránytalanul több katonánk pusztult el a vérmezőn, akkor, hadügyminiszter ur, ön nem adta teljes képét „fizikailag kedvezőbb szervezetű“ népünk áldozatkészségének.

Megtudjuk-e végre azt, hány magyar katona pusztult el és hány osztrák? Mert ez a lényeg s nem az, hogy békében földműveléssel foglalkozunk-e, vagy sajtot possajunk nemes Stiriában, sört erjesztünk az ősi Ansztriában, vagy üveget fujunk a hősi csehországban?

És vallja meg azt is, hadügyminiszter ur, igaz-e, hogy a fölmentettek száma kétszer akkora a dicső Ausztriában, mint nálunk, Magyarországon?

Mert bizonyos az, hogy abban a számban, — az egész hadsereg létszámában — amelyhez mi csak „aránylag“ adtunk több katonát: benne van-

nak a helyőrségek, a front mögötti alkalmazásúak és a fölmentettek is. Ha tehát azt vesszük, ki adott több katonát a frontnak, ahol a halál az ur: akkor bizonyára megint csak a magyaroké a szomorú dicsőség. — Aránytalanul.

És ha még azt is megkérdezzük, hogy magyar nemzeti szempontból mi az, amit viszonzásul Ausztriától remélhetünk azért, amiért megint közös csatákon pazarul ontottuk a magyar vért, legokosabb, ha magunk adjuk meg a választ e három szóval:

Szegény magyar vér. . . ,

HIREK.

Magyarország képviselete Romániában.

Magyarország részben politikai, részben közgazdasági képviseletet kapott Romániában.

A magyar kormány az osztrák kormánnyal és külügyminiszterrel, valamint a Hadsereg-Főparancsnoksággal egyetértően Romániában magyar missiót szervezett, melynek feladata a békére való átmenetet, és azután a legszorosabb kapcsolatot megteremtetni a két ország között.

A magyar kormány a missió elnöke: Dániel Tibor báró dr.-t. nyug. főispánt volt dési országgyűlési képviselőt nevezte ki, — a hadseregfőparancsnokság, illetve a király Ő felsége pedig a poigári adtáti (főbiztosi) tisztelet is reá zuházt.

Ez utóbbi minőségében Magyarország politikai hatalmát reprezentálja Németország ottani képviseletével „egyenlő“ jogu egyenlő hatáskörű tényező, — az egymással való érintkezésben pedig állam-mandatáriusi szerepet tölt be. A Missió szervezése folyamatban van, e részben Dániel báró elsőrangú politikai és gazdasági szakértővel tárgyalásokat folytat. M. désiiek a mult kellemes kapcsolatánál fogva mindenkor nagy színpaditással kísértük Dániel Tibor báró érkezését.

razialis ténykedését, s most is a legnagyobb bizalommal nézzünk működése elé, mely az ő kipróbált tapintosságával, körültekintésével és kiváló tehetségének érvényesítésével—Magyarország érdekeit hatásosan és méltóan fogja képviselni.

Lapunk, — nyomdánkban előfordult technikai akadály miatt — nem jelenhetett meg a rendes terjedelemben, melyért előfizetőink és olvasóink szives elnézését kérjük.

Doktoravatás. Harnik Mórt, Harnik Jáda fiát a kolozsvári Ferenc József tudományegyetemen f. hó 7-én a jogtudományok doktorává avatták.

Házi ezredünk újabb győzelme a Piave torkolatánál. A vezérkar főnöke által 1917. december 10-én kiadott hivatalos jelentés házi ezredünk egy újabb dicsőséges győzelméről emlékezik meg. A múlt számunkban közöltük ifj. Radó Antal a P. H. tudósítója egy táviratát, mely arról szól, hogy a dési és nagykanizsai honvédezek a száz méter szélesre megáradt Piavén átkelve hidfőállást alkottak a további átkelés védelmére. A mai hivatalos jelentés arról szól hogy a dési honvédek elragadták az ellenségtől a Bressanin hidfőjét. Hat olasz tisztet, 228 főnyi legénységet foglyul ejtettek és 10 géppuskát zsákmányoltak. A hivatalos jelentés a következőkép hangzik:

1917 XII. 10. Olasz harctér: A Piave torkolatánál a dési harminckettedik honvéd gyalogezred csapatai elragadták az ellenségtől a Bressanin hidfőjét. Hat olasz tisztet 228 főnyi legénységet elfogtunk és 10 géppuskát zsákmányoltunk. „A vezérkar főnöke:“

Büszke örömmel tölt el fiaink ez újabb dicsőséges fegyverténye, mely újabb erős bizonyítéka honvédek kiváló harcképességének, és halált megvető bátorságának. Ezredünk végig küzdötte már az összes harctereket mindenütt babérokát avatva. Most az olasz harctéren régi jóhír nevéhez méltóan győzelmet győzelemre halmoz. És mi szeretettel párosult csodálkozással kísérjük figyelemmel harcaikat, mely talán végre is meghozza hön óhajtott gyümölcsét; a béke Áldását.

Karácsony a harctéren. Karácsony szent ünnepe felekezeti különbség nélkül az az alkalom, a midőn szeretteitől, hozzátartozóitól elszakított harcos, akár apa, akár fiu, testvér vagy rokon, leginkább érzi hiányát a szeretet melegének. máltban is és most is a negyedik Karácsony előtt az otthonmaradtok legszebb, legnemesebb feladata, gondoskodni arról, hogy ezt a hiányt ne érezzék és szeretetünk jelei mindenhová egyformán eljussanak. Ezuttal is mindenki adakozzék tehetségéhez képest a némes célra, Karácsony szent ünnepének megünneplésére a harctéren.

Jóteknycélú adomány. Özv. Tüzes Karácsonné midőn a nőegyleti elnökségről lemondott 1000 K.-t ajándékozott az Erzsébet leány árvaház életmezésére és az élelmezés javítására. A némes szívü adazozó sok éven át viselte a Nőegylet elnökségi tisztét mindenki legnagyobb meglegedésére. Minden jóteknycélzatu társadalmi mozgalom lelkes vezetője volt, járandóságot, akadályt nehézséget nem ismerte ugy szolván egész életét a jóteknycélzatu szentelte. Távozását nem csak az egylet tagjai, de

egész megye társadalma őszinte sajnálkozással vette tudomásul. Most áldásos. működést magához és némisségéhez méltó módon fejezte be, nagy összegü adományát oda juttatta, ahol a legnagyobb szükség van rá.

A cukor új maximális árai. A városi tanács december hó 1-től kezdve kg-ként a süveg és kristály cukor árát 2 kor-38 fill.-ben a korcka és pille cukor árát kg-ként 2 kor. 46 fill.-ben állapította meg.

Mozi előadás az olasz fronton megvakult katonák javára. Folyó hó 14-én pénteken az olasz fronton megvakult katonák javára jótékonycélú mozielőadás lesz. Szinre kerül a szenzációs sikerü Isonzói áttörés címü film mely a hadügyminiszter cme tulajdonát képezi Legközelebb a következő filmek kerülnek bemutatásra 12—14 Flozence öt hibája, remek amerikai film. 14. az Isonzói áttörés, 15—16 Berlii élet rejtelmek, mely a német főváros mozgalmas életét jellen fő vonásokkal festi.

Színház.

A siker jegyében folyt le az idej és az eddigieknél hosszabbnak indult szini évad első hete. Igen sikerült reprizek, nagy gondal és fényes kiállítással színre hozott újdonságok tarkították a jól összeállított műsort. Az első héten csupán a társulat operett együttesével ismerkedhettünk meg, mivel Völcese Rozsi betegsége miatt prosai darabokat nem lehetett műsorra kitűzni és Grün Lili kivételével mind operettek kerültek színre. E hiányt azonban a gondos direktorunk már is potolta amennyiben szerződtette Budai Ilonka jó nevü szendét ki e hó 13-án Herceg Kék Rokájában Cecil kreálásával kezdi meg működését.

Grün Lili előadásáról külön kell megemlékeznünk, mert akkor ismertük meg a társulat egy néhány új kiváló tagját. A cimszerepben Sándor Méta mutatkozott be, k bár a pályája kezdetén van, kész kiforrott színész, kire még szép jövő vár. Igen stílusos Grün Lili volt. Ugy szintén nyereség a társulatnak Gutti Sári ki az anya szerepét játszta oly sikerrel, hogy többször nyílt szini tapsot kapott. Új volt a szoba úr szerepében Simon Jenő, ki igen jól beszélő és mozgású rutinos színész, kinek még bizonyára sok jó alakítását fogjuk élvezni. Classzikusan sikerült alakítás volt Timár Béla Simi Bécsija, jóizü, természetes soha túlzásba nem menő humora még sok kellemes estét ígér.

Kiemelkedőbb mozzanata volt a hétnek még Oh Teréz bemutatója és a csütörtöki „Ditrói nap,“ amikor is Ditrói Mornak „az Országos Színész Eggesület“ 4 évtizeden át érdemes elnökének nyugalomba vonulása alkalmával az ország összes színigazgatói által adandó „nemzeti ajándék“ javára igen gondos előadásban „Mágnás Miska“ került színre. A hely szükére való tekintettel, azonban bővebben csak a Stambul Rózsák premierjével fogunk foglalkozni. A mai, ugy szolván gyárilag előállított operettek a darab értéke felül mulja. Bromme és Grünvald a két bécsi librettista a török történelmi egy mozzanatot ragad ki, egy török történelmi lány világát próbálja festeni, s bár nem a legja-

lálóbban és nem a valóságnak megfelelő keleties vonatkozásaival, színeivel mégis érdekessé és vonzóvá teszi azt. Zenéjét Fall Leó a híres compinista szerezte; különben ez nem a legsikerültebb alakítása, mert általában kissé nehézkes, nincs meg benne az operettek könnyedsége; sokhelyt azomban mégis túlbemászóan bájos és kellemesen esengő. A darabot, melynek bemutatását nagyhíre előzte meg, Neményi igazgató költéséget nem kimélve, pazar kiállítással hozta színre.

Teljesen új a pestivel tökéletesen megegyező törökös stílusú diszleteket és gyönyörű virág diszket csináltatott e darabhoz. Összevágó, gondos előadás volt, kitünő rendezéssel. A szereplők mindenikét a legnagyobb dicséret illeti. A cimszerepben Kellen Rózsai a közönséget telyesen megnöhidította a maga számára. Végtelen bájos és kedves jelenség volt. Ugy az alsóbb mint a felsőbb regiszterekben egyformán tisztán és kellemesen esendő, kitünően iskolázott koloraturája és Fall Leó eléggé nehéz compozícióban telyesen érvényesült. Eleven temperatuma szívvél lélekkel való játéka, a legapróbb részletekig kiterjedő figyelme, biztosítják számára a dési közönség szeretetét. Végtelen bájos Midili volt Thurzó Margit, ki nem hiába a dési közönség kedvence gyönyörű táncával, féktelen jókedvvel most is magával ragadta a közönséget. Meglepő jól énekelte Ahmed szerepét Simon Jenő, ki ugy látszik minden szerep köiben kiválóan alkalmazható jó színész. Sukat mullattunk Gyóri (Flórián) mókáin, bár fájt a lába mégis igen ügyesen táncolt, ugy látszik a fény és a taps el feledtették fájdalmát. A sikerhez még nagyban hozzájárultak Timár Béla, Neményi László és Neményi Ernő. Igen bájos cserkész rabú volt Sándor Méta és Timár Aranka.

A premier általában mindenkiben a legkedvezőbb lenyomást keltette. Arról teti bizonyosságot, hogy Neményi az eddigi het évi kiváló működéséhez méltóan, mindent megtesz, hogy közönségünk igényeit a lehetőség határain belül, minden tekintetben kielégítse.

(K)

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Barcsa Gábor, mint a Pécsi Vöröss Kereszt Kórház postai meghatalmazottjától, 1917. november 22-én utalvány kifizetés alkalmával fölmerült meggyanúsításáért, — ez uton is elnézését kérem.

Dés, 917. december 11.

Kolozsi Nándor
posta. táv. s. tiszt.

*) E rovatban közlöttekert nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Új nap, új forma, új szenzációk!

Ez a jel szava az egyetlen magyar Heti könyvujságnak. A maradandó értékü könyv és az aktuális, friss hetilap minden előnyét egyesíti a Képes Ujság, amely december 11. től kedtől kezdve új alakban jelenik meg. A zsebben hordozható, pompásan kezelhető formé és általánosan kedvelt keddi megjelenési napra való áttérés újabb biztosítékai a pártatlan népszerűségnek, amelyet a Képes Ujság eddigi szenzációs számai megszereztek. A szenzációk albuma lesz a Képes Ujság közvterjedelmü karácsonyi száma, melyhez 2 ingyen lev-lap lesz mellőkelve és ára 1 korona lesz. A Képes ujság megjelenési napja ezentul állandóan kedden lesz. Az Érdekes Ujság karácsonyi száma méltó lesz a népszerű képes-lap eddigi történelmi számához. A rangos képés és olvasmányos kivül külön ingyen mellékletül a „Mágnás Ferenc“ kötetet, egy Dickens kötetet, a „Naptárt“, hatféle játékot ad ünnepi színdarabot Az Érdekes Ujság. Az előfizetők telyesen ingyen kapják meg a színes mélynyomatú, díszítőkkel megfűtött karácsonyi száma, melynek ára különben 2 K.